

Kerkuilen

Broedgevallen 2009:

waar*	aantal paren	gem. aantal jongen
Woldstreek	9	3.4
Overschild	3	4.0

in de provincie Groningen werden 112 broedsels vastgesteld en landelijk was dit 1820, het betreft alleen 1e broedsels

Broedgevallen 2010:

waar*	aantal paren	gem. aantal jongen
Woldstreek	6	3.6**
Overschild	5	2.8

Provinciale en landelijke resultaten nog niet bekend

*De gegevens Overschild komen van Carel Leemhuis en van de Woldstreek van Jan Hoving en Jan Glas

**laag gemiddelde vanwege gepredeerd nest

Predatie

In 2008 kregen we bezoek van Steenmarters aan één van onze broedkisten. Deze kist werd voorzien van een zgn. antimarterpijp. Dit resulteerde in 2009 en in 2010 in een nest met jonge kerkuilen. Omdat we niet wisten of er nog Steenmarters aanwezig waren in deze schuur, is een proef met een antimarterpijp uitgevoerd in het vogelasiel te Ureterp (zie proef). In 2010 had Carel Leemhuis een kist met predatie. Ook deze kist wordt voorzien van een antimarterpijp voor de invliegopening.

Proef antimarterpijp

Op 11 augustus 2009 de pijp naar Ureterp gebracht en geplaatst in een hok met een Bunzing, er waren op dat moment geen Steenmarters aanwezig. Er werd een ééndagskuiken in de pijp gelegd en één er bovenop. Tijdens de 14 dagen durende proef werd niet één keer het kuiken uit de pijp gehaald, terwijl dagelijks het kuiken op de pijp werd weggehaald en opgegeten. Op 3 juni 2010 zijn er twee jonge Steenmarters in het hok met de proefpijp geplaatst. Ook deze proef is een tweetal weken uitgevoerd. Het resultaat was gelijk aan de proef met de Bunzing

Het materiaal is pvc pijp en is gemonteerd in een plaat multiplex van $\pm 25 \times 25$ cm en ± 2.5 cm dik. De pijp is schuin afgezaagd, de lengte is aan de bovenkant 37 cm en aan de onderkant 30 cm. = 1150 De diameter is 15 cm binnenwerks. Er zijn aan de buitenkant 4 gaatjes ingeboord op 12.5 mm van de rand.

Hierin komen de schroeven met een bolle kop (deze beschadigen het verpak van de uilen niet). Tevens moet men de afgezaagde rand glad schuren. Men kan nog een beugeltje op de pijp monteren en vast zetten tegen het multiplex

Foto van de kist waarin in 2009 en in 2010 succesvol werd gebroed. De diameter van de pijp en de schuif is willekeurig gekozen maar blijkt prima te voldoen. Het zal duidelijk zijn dat een grotere diameter met een rechte voorkant van de invliegopening marters vermoedelijk niet tegen houdt omdat ze de bocht naar binnen kunnen maken. Voor steenuilen zou een pijp met een kleinere diameter hetproberenwaard zijn.

Winter

De winter van 2009 -2010 was in de Bilt met een gemiddelde temp.van 1.1 °C tegen een langjarige gemiddelde van 3.3 °C de koudste sinds 1996. Zeldzamer waren de hoeveelheden sneeuw: de winter van 2010 telde het grootste aantal dagen met sneeuwbedekking Sinds 1979. Op 17 en 18 dec. Viel er in onze provincie zelfs meer dan 30 cm. Tijdens de Kerst viel een tijdelijke lichte dooi in waarbij een bedekking met sneeuwen ijs aanwezig bleef. Op 28 februari 2010 maakte een depressie een einde aan deze 3 maanden durende winter.

Wintervoeding

De wintermaanden waren extreem lang en koud met regelmatig lange sneeuwperiodes. Toen er een mailtje kwam van de landelijke Werkgroep Kerkuilen om te proberen de uilen bij te voeren hebben we dat gedaan. Op verschillende adressen waren geen uilen meer aanwezig. Bij het laatst bezochte locatie zatende uilen in de kist. We hebben hier op 11 januari -8 ééndagskuikens in de kist gedeponeerd. Tijdens de controle 2 dagen later waren de kuikens op. Het bijvoeren hebben we nog enkele keren herhaald totdat dedooiinviel. Dit uilen paar Had op 31 mei 4 jongen van $\pm$ 10 dagen. Voor ons was het een mooie oefening mocht zich opnieuw Een lange strenge winter aandienen. Uilen die niet bijgevoerd zijn waren vermoedelijk niet in een goede conditie en hadden voorjaar / begin zomer geen broedsel. Dit hebben ze in de herfst alsnog goedge maakt. Half oktober hadden 2 paartjes nog jongen.

Ransuilen

Er zijn nogal wat roestplaatsen (gezamenlijke winterslaapplaatsen) in onze provincie. Evenals in 2009 is het de bedoeling om ze in kaart te brengen door tussen Kerst en Oud / Nieuw te gaan tellen. Naar Fries voorbeeld is in onze provincie ook een Ransuilen werkgroep opgericht.

Zie hiervoor: www.ransuilingroningen.nl

De tellingen in Friesland leverden ongeveer 1750 uilen op. Om in onze provincie een redelijk beeld te krijgen zouden de inventarisaties een aantal jaren moeten duren ...

In tegenstelling tot de kerkuil gaat het niet goed met de ransuil, vandaar deze extra aandacht.

Tijdens de telling in december 2009 is er slechts op 3 locaties in onze gemeente een roestplaats gevonden. Het betreft een slaappleats te Harkstede, Slochteren en Steendam. In de voorkeursperiode (laatste week december) werden hier resp. 8, 14 en 5 uilen gespot. Mogelijk zijn niet alle slaappleatsen geteld of waren op een eerder of later tijdstip meer uilen aanwezig. Dit was zeker het geval in Harkstede. Op 9 december zaten hier 22 uilen in een boom. Om meer inzicht in de aanwezige populatie te krijgen is het zinvol ook eerder en later dan de voorkeursperiode de slaappleats te bezoeken. Op 31 oktober j.l. zaten er al 8 uilen op de roest in Steendam.

Broedgevallen willen we ook graag weten, tevens is van belang het soort boom (loofboom, naaldboom, conifeer) en nest (veelal een oude ekster-of kraaiennest) te vermelden.

Broedgevallen in 2009 welk zijn gemeld zijn:

1 x Harkstede
2 x Slochteren
1 x Hellum
1 x Steendam

Personen die uilen hebben gemeld zijn:

dhr. Adema, mevr. Breeman, dhr. van Calkar, mevr. A.de Jong, dhr. Dwarshuis, mevr. I. Dijkema, fam. Hartenhof, dhr. J. Hoving, dhr. J. Kloosterhuis, dhr. C. Leemhuis, mevr. van Dijk, dhr. T. van Rosevelt, dhr. W. Wind, dhr. R. Dillerop. Allen hartelijk dank.

Wilt u weer meedoen? Meldingen En/of informatie: Jan Hoving 0598431505, Jan Glas 0598431846.
Natuur en Landschap Duurswold. Jan Glas

Uilennieuws gemeente Slochteren, 2011

Mooie nachten

Vrijdagavond 8 juli 2011. Voor deze avond en halve nacht staan opnieuw spannende dingen te gebeuren. Hieronder hebt u al eens kunnen lezen over prederende steenmarters in één van onze broedkisten voor kerkuilen en de oplossing die we daarvoor hebben bedacht. Het werkt, de uilen brengen ongestoord hun broedsel groot. De schuinsafgezaagde kunststof pijp voor het vlieggat is een onneembare hindernis voor de marters, maar hoe komen uilen naar binnen?

Tegen 22.00 uur zijn we aanwezig. De auto wordt bedekt met een camouflagenet met daarin een opening voor de telelens om te fotograferen. Er wordt niet gewerkt met een flits maar door de lichtsterkte digitaal op te waarden ontstaat er een sfeervol beeld. Vanaf 22.15 tot 23.30 uur foto's gemaakt door Henk de Boer, aantekeningen:

- 22.15 uur- jonge uil met kop in de pijpopening
- 22.30 uur- oude uil vliegt onder de kapschuur uit en gaat op muizenjacht
- 22.45 - 1e jonge uil gaat naar achteren en een 2e komt voor in de pijp zitten (er zijn 5 jongen)
- 23.00 uur - oude uil komt met muis en wordt overgegeven voor in de pijp

- 23.15 uur - 2e oude uil vliegt weg
- 23.30 uur - opnieuw komt een uil met een muis aanvliegen die voor in de pijp wordt aangereikt

We zijn erg tevreden over de mooie geschoten plaatjes van familie kerkuil. We breken op en rijden naar de nachtvlinder excursie in Harkstede (een mooi verslag van Theo de la Ruelle). Onderweg nabij Woudbloem zien we in de verte iets op de weg, het blijkt een marter of bunzing vretend aan een dood gereden rat. Voor dat we thuis zijn kruist nog een egel ons pad. Hij heeft geluk, we rijden maar 50, bij ons heeft deze knorrepot voorrang.(JG)